Lietas Nr. C20188516

**S P R I E D U M S**
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Liepājā 2016.gada 28.oktobrī

Liepājas tiesa
tiesnesis Iļja Grigorjevs izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

[1] 2016.gada 1.jūnijā /pers. B/ (turpmāk – prasītāja) cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. C/ (turpmāk – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs labprātīgi bērna uzturēšanā un audzināšanā nepiedalās, materiālo atbalstu nesniedz. Ar dēlu nekontaktējas un neizrāda par viņu nekādu interesi, atsakās labprātīgi maksāt uzturlīdzekļus.

Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus bērna /pers. D/ uzturam minimālo uzturlīdzekļu apmērā, nosakot nekavējošo sprieduma izpildi.

Prasība pamatota uz Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietveros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu".

Prasība celta Civilprocesa likuma 30.$^{3}$ nodaļas kārtībā kā maza apmēra prasība. Prasītāja norādījusi, ka nevēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē (lietas 5.lapa).

[2] Atbildētājs paskaidrojumus Civilprocesa likuma 250.$^{23}$ panta kārtībā nav sniedzis, nav lūdzis lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta pirmajā daļā noteikts, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.$^{26}$ pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

No lietas materiāliem redzams, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{22}$ panta pirmajai daļai, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesnesi, kura tiesvedībā atrodas lieta, kā arī pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (lietas 11., 12. lapa).

Atbildētājam paziņojums par rakstveida procesu nosūtīts ierakstītā pasta sūtījumā 2016.gada 19.jūlijā uz deklarēto dzīves vietu un atgriezts tiesai kā neizsniegts, jo ir beidzies glabāšanas laiks (lietas 16., 18. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Civilprocesa likuma 56.$^{1}$ panta otrā daļa noteic, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta pirmajai daļai pusēm paziņots par datumu, kad lieta tiks izskatīta rakstveida procesā, papildus pieteikumi vai lūgumi nav saņemti. Šādos apstākļos lieta izskatāma rakstveida procesā.

**Motīvu daļa**

[3] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[3.1.] No lietā esošās dzimšanas apliecības redzams, ka 2016.gada 9.janvārī dzimis /pers. D/, personas kods /personas kods/, kuras tēvs ir atbildētājs un māte – prasītāja (lietas 7.lapa).

Civillikuma 179.panta pirmā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

[3.2.] Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Tiesa pievienojas judikatūrā paustajai atziņai, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju (*sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556*). Līdz ar to, uzturlīdzekļi piedzenami no 2016.gada 1.jūnija.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktam katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu

vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" (spēkā no 2016.gada 1.janvāra) 2.punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370 *euro*.

[3.3.] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesas ieskatā prasītāja ir pierādījusi savu prasījumu pamatotību. Atbildētājs iebildumus pret prasību nav cēlis. Līdz ar to secināms, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[3.4.] Tiesa atzīst, ka prasītājas lūgums izpildīt tiesas spriedumu nekavējoties ir pamatots un apmierināms. Atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties. Turklāt tiesa ņem vērā, ka uzturlīdzekļu piedziņa skar bērna materiālās intereses, bet saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantu bērna intereses ir prioritāras.

[4] Atbilstoši Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktam prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktam, 35.panta pirmās daļas 3.punktam no atbildētāja piedzenama valsts nodeva 166,50 EUR [(370 EURx0,25x12)x 0,15 = 166,50 EUR].

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi) šajā lietā kopā ir 5,82 EUR, kas piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.$^{1}$pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Minēto izdevumu samaksas dokumenti iesniedzami Liepājas tiesā.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 195., 250.$^{25}$, 250.$^{27}$ pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. B/ maza apmēra prasību pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā ik mēnesi no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2016.gada 1.jūnija līdz bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, 7 (septiņu) gadu vecuma sasniegšanai un 30% (trīsdesmit procentu) apmērā ik mēnesi no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, 7 (septiņu) gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 (astoņpadsmit) gadu vecuma sasniegšanai, nosakot, ka piespriestās naudas summas maksājamas bankas kontā LV65UNLA0050004901867 (AS "SEB banka").

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 166,50 EUR (viens simts sešdesmit seši *euro* 50 centi), kas iemaksājama: Valsts kase, reģ. Nr.90000050138, Konts LV55TREL1060190911200, saņēmējs Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē, un izdevumus par tiesas dokumentu piegādāšanu 5,82 EUR (pieci *euro* 82 centi), kas iemaksājami: Tiesu administrācijai, Mūkusalas iela 41b, Rīga, Konts Nr. LV51 TREL21 904580 19000, NMR 90001672316, Saņēmējs: Valsts kase, Kods TRELLV22, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā C20188516, kods 21499. Kvītis par šo izdevumu samaksu jāiesniedz Liepājas tiesas kancelejā.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt atbildētājam /pers. C/ termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu samaksu un pierādījumu iesniegšanai Liepājas tiesā par minēto izdevumu samaksu.

Spriedumu, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.$^{2}$ pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnesis (personiskais paraksts) I.Grigorjevs